

Про встановлення відомчих заохочувальних відзнак Міністерства оборони України

z1469-22 від 2022.11.25

Статус: Акт чинний

Версія від: 3 січня 2023

Набуття чинності:

25 листопада 2022 року

	
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ	
НАКАЗ	
21.11.2022 № 392	
	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 25 листопада 2022 р. за № 1469/38805

Про встановлення відомчих заохочувальних відзнак Міністерства оборони України

*{Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства оборони
№ 436 від 16.12.2022}*

Відповідно до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України, затвердженого Законом України від 24 березня 1999 року № 551-XIV та Указу Президента України від 30 травня 2012 року № 365 «Про відомчі заохочувальні відзнаки» НАКАЗУЮ:

1. Встановити відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства оборони України:

нагрудний знак «Хрест особливих заслуг»;
нагрудний знак «За зразкову службу»;
медаль «Залізний хрест»;
медаль «Лицарський хрест»;
медаль «Воєнний хрест»;
медаль «Хрест доблесті»;
медаль «За поранення»;
медаль «Хрест пошани»;
медаль «Золотий тризуб»;
медаль «За зміцнення обороноздатності»;
медаль «Зірка військового братерства»;
медаль «Захиснику України»;
медаль «За сприяння обороні»;
медаль «Хрест Сухопутних військ»;
медаль «Хрест Повітряних Сил»;
медаль «Хрест Військово-Морських Сил»;
медаль «Хрест Сил спеціальних операцій»;
медаль «Хрест Сил територіальної оборони»;
медаль «Хрест Сил логістики»;
медаль «Хрест Сил підтримки»;
медаль «Хрест Медичних сил»;
медаль «Хрест Десантно-штурмових військ»;
медаль «Хрест Військ зв'язку та кібербезпеки»;
медаль «Хрест ракетних військ і артилерії»;
медаль «Хрест Державної спеціальної служби транспорту»;
медаль «Воїн-миротворець»;
медаль «Ветеран служби»;
медаль «20 років сумлінної служби»;

медаль «15 років сумлінної служби»;

медаль «10 років сумлінної служби».

2. Затвердити такі, що додаються:

Положення про відомчі заохочувальні відзнаки (нагрудні знаки, медалі) Міністерства оборони України;

Опис нагрудного знака «Хрест особливих заслуг»;

Ескіз нагрудного знака «Хрест особливих заслуг»;

Опис нагрудного знака «За зразкову службу»;

Ескіз нагрудного знака «За зразкову службу»;

Опис медалі «Залізний хрест»;

Ескіз медалі «Залізний хрест»;

Опис медалі «Лицарський хрест»;

Ескіз медалі «Лицарський хрест»;

Опис медалі «Воснний хрест»;

Ескіз медалі «Воснний хрест»;

Опис медалі «Хрест доблесті»;

Ескіз медалі «Хрест доблесті»;

Опис медалі «За поранення»;

Ескіз медалі «За поранення»;

Опис медалі «Хрест пошани»;

Ескіз медалі «Хрест пошани»;

Опис медалі «Золотий тризуб»;

Ескіз медалі «Золотий тризуб»;

Опис медалі «За зміцнення обороноздатності»;

Ескіз медалі «За зміцнення обороноздатності»;

Опис медалі «Зірка військового братерства»;

Ескіз медалі «Зірка військового братерства»;

Опис медалі «Захиснику України»;

Ескіз медалі «Захиснику України»;
Опис медалі «За сприяння обороні»;
Ескіз медалі «За сприяння обороні»;
Опис медалі «Хрест Сухопутних військ»;
Ескіз медалі «Хрест Сухопутних військ»;
Опис медалі «Хрест Повітряних Сил»;
Ескіз медалі «Хрест Повітряних Сил»;
Опис медалі «Хрест Військово-Морських Сил»;
Ескіз медалі «Хрест Військово-Морських Сил»;
Опис медалі «Хрест Сил спеціальних операцій»;
Ескіз медалі «Хрест Сил спеціальних операцій»;
Опис медалі «Хрест Сил територіальної оборони»;
Ескіз медалі «Хрест Сил територіальної оборони»;
Опис медалі «Хрест Сил логістики»;
Ескіз медалі «Хрест Сил логістики»;
Опис медалі «Хрест Сил підтримки»;
Ескіз медалі «Хрест Сил підтримки»;
Опис медалі «Хрест Медичних сил»;
Ескіз медалі «Хрест Медичних сил»;
Опис медалі «Хрест Десантно-штурмових військ»;
Ескіз медалі «Хрест Десантно-штурмових військ»;
Опис медалі «Хрест Військ зв'язку та кібербезпеки»;
Ескіз медалі «Хрест Військ зв'язку та кібербезпеки»;
Опис медалі «Хрест ракетних військ і артилерії»;
Ескіз медалі «Хрест ракетних військ і артилерії»;
Опис медалі «Хрест Державної спеціальної служби транспорту»;
Ескіз медалі «Хрест Державної спеціальної служби транспорту»;
Опис медалі «Воїн-миротворець»;

Ескіз медалі «Воїн-миротворець»;

Опис медалі «Ветеран служби»;

Ескіз медалі «Ветеран служби»;

Опис медалі «20 років сумлінної служби»;

Ескіз медалі «20 років сумлінної служби»;

Опис медалі «15 років сумлінної служби»;

Ескіз медалі «15 років сумлінної служби»;

Опис медалі «10 років сумлінної служби»;

Ескіз медалі «10 років сумлінної служби»;

Опис типового сертифіката до відомчої заохочувальної відзнаки Міністерства оборони України;

Ескіз типового сертифіката до відомчої заохочувальної відзнаки Міністерства оборони України;

Опис футляра до відомчої заохочувальної відзнаки Міністерства оборони України;

Ескіз футляра до відомчої заохочувальної відзнаки Міністерства оборони України.

3. Планування та фінансування виготовлення відомчих заохочувальних відзнак Міністерства оборони України, сертифікатів та футлярів до них на наступний рік здійснюються структурними підрозділами Міністерства оборони України та органами військового управління Збройних Сил України, на які покладено функції закупівлі (постачання) матеріальних ресурсів для потреб Збройних Сил України за замовленням Департаменту кадрової політики Міністерства оборони України не пізніше 30 листопада поточного року.

4. Департаменту кадрової політики Міністерства оборони України забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр оборони України	О. Резніков
	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392
	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

25 листопада 2022 р.
за № 1469/38805

ПОЛОЖЕННЯ

про відомчі заохочувальні відзнаки (нагрудні знаки, медалі) Міністерства оборони України

І. Загальні положення

1. Цим Положенням визначається порядок нагородження військовослужбовців та працівників Збройних Сил України, а також інших осіб заохочувальними відзнаками Міністерства оборони України (далі - відзнаки).

2. Нагородження відзнаками проводиться з нагоди державних свят, військових професійних свят, ювілеїв та з інших підстав.

3. Відзнакою - нагрудний знак «Хрест особливих заслуг» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Збройних Сил України, а також інші особи за особливі заслуги у зміцненні обороноздатності держави, врятування життя людини та інші заслуги, які мають (мали) особливе значення для Збройних Сил України.

Особам, які нагороджені нагрудним знаком «Хрест особливих заслуг», надається право на першочергове зарахування до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти.

За особами, які були нагороджені нагрудним знаком «За військову доблесть» відповідно до наказу Міністерства оборони України від 11 березня 2013 року № 165 «Про відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства оборони України», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 25 березня 2013 року за № 484/23016, зберігається право на першочергове зарахування до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти.

4. Відзнакою - нагрудний знак «За зразкову службу» - нагороджуються військовослужбовці Збройних Сил України за зразкове виконання військового обов'язку, підтримання високої бойової готовності військ (сил), високу професійну майстерність, проявлену під час навчань, бойового чергування (чергування), самовідданість і стійкість, виявлені під час проходження військової служби.

5. Відзнакою - медаль «Залізний хрест» - нагороджуються військовослужбовці Збройних Сил України за успішне виконання бойових завдань, проявлені мужність і героїзм під час ведення

бойових дій проти ворога України, в антитерористичних заходах та в операціях з підтримання миру і безпеки під час проходження служби у складі українських національних контингентів.

6. Відзнакою - медаль «Лицарський хрест» - нагороджуються військовослужбовці Збройних Сил України, які в умовах з ризиком для життя проявили виняткову хоробрість під час ведення бойових дій проти ворога України, в антитерористичних заходах та в операціях з підтримання миру і безпеки під час проходження служби у складі українських національних контингентів.

7. Відзнакою - медаль «Воєнний хрест» - нагороджуються військовослужбовці офіцерського складу Збройних Сил України, службова діяльність яких в мирний час або під час воєнного стану (особливого періоду) визнана винятково корисною.

У разі повторного нагородження військовослужбовцю вручається металеве зображення «Гілка дубового листя» жовтого металу, яке розміщується на стрічці медалі. Загальна кількість нагороджень не має перевищувати трьох разів.

8. Відзнакою - медаль «Хрест доблесті» - нагороджуються військовослужбовці рядового, сержантського і старшинського складу Збройних Сил України, службова діяльність яких в мирний час або під час воєнного стану (особливого періоду) визнана винятково корисною.

У разі повторного нагородження військовослужбовцю вручається металеве зображення «Гілка дубового листя» кольору хреста, яке розміщується на стрічці медалі. Загальна кількість нагороджень не має перевищувати трьох разів.

9. Відзнакою - медаль «За поранення» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Збройних Сил України, а також особи, звільнені в запас або у відставку із військової служби зі Збройних Сил України, за особисту мужність і героїзм, самовіддані дії у захисті державного суверенітету і територіальної цілісності України, зразкове виконання військового (службового) обов'язку в умовах, пов'язаних із ризиком для життя, які отримали легке або важке поранення.

Особу може бути нагороджено медаллю один раз.

Під час нагородження вручається медаль та знак у вигляді стилізованого зображення лаврової гілки, що відповідає ступеню поранення.

У разі отримання повторного поранення особі вручається знак у вигляді стилізованого зображення лаврової гілки, що відповідає ступеню поранення.

Допускається одночасне носіння не більше трьох стилізованих зображень лаврової гілки на стрічці медалі.

10. Відзнакою - медаль «Хрест пошани» - нагороджуються військовослужбовці та працівники

Збройних Сил України, а також інші особи за значний особистий внесок у справу розбудови, розвитку та забезпечення життєдіяльності Збройних Сил України, досягнення високих показників у військовій, науковій, освітянській та інших сферах діяльності, бездоганну сумлінну службу (працю) та видатні заслуги перед Збройними Силами України.

11. Відзнакою - медаль «Золотий тризуб» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Збройних Сил України, які досягли високих показників у бойовій і професійній підготовці, є взірцем вірності присязі та виконання військового (службового) обов'язку, успішно керують підлеглими, зразково виконують інші військові (службові) обов'язки.

12. Відзнакою - медаль «За зміцнення обороноздатності» - нагороджуються особи старшого та вищого офіцерського складу та працівники Збройних Сил України, а також інші особи за особистий внесок у справу зміцнення обороноздатності держави, підтримання високої бойової готовності військ (сил) та видатні заслуги перед Збройними Силами України.

{Пункт 12 розділу I в редакції Наказу Міністерства оборони № 436 від 16.12.2022}

13. Відзнакою - медаль «Зірка військового братерства» - нагороджуються особи старшого та вищого офіцерського складу, працівники Збройних Сил України, а також інші особи за вагомий внесок у справу розвитку співробітництва у військовій сфері, підтримання миру та дружніх відносин між збройними силами держав.

14. Відзнакою - медаль «Захиснику України» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Збройних Сил України, а також інші особи за зразкове виконання військового (службового) обов'язку та інші заслуги перед Збройними Силами України.

15. Відзнакою - медаль «За сприяння обороні» - нагороджуються працівники Збройних Сил України та інші особи за значний особистий внесок у справу розвитку Збройних Сил України, плідну співпрацю з Міністерством оборони України та інші заслуги перед Збройними Силами України.

У разі повторного нагородження вручається металеве зображення «Гілка лаврового листя» кольору хреста, яке розміщується на стрічці медалі. Загальна кількість нагороджень не має перевищувати трьох разів.

16. Відзнакою - медаль «Хрест Сухопутних військ» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Сухопутних військ Збройних Сил України за бездоганну службу (працю), старанність, розумну ініціативу, високі особисті досягнення у службовій (трудовій) діяльності, відмінні особисті показники у бойовій підготовці, видатні заслуги та значний особистий внесок у справу розвитку Сухопутних військ Збройних Сил України.

У разі повторного нагородження вручається металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу, яке розміщується на стрічці медалі. Загальна кількість нагороджень не має перевищувати трьох разів.

17. Відзнакою - медаль «Хрест Повітряних Сил» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Повітряних Сил Збройних Сил України за бездоганну службу (працю), старанність, розумну ініціативу, високі особисті досягнення у службовій (трудовій) діяльності, відмінні особисті показники у бойовій підготовці, видатні заслуги та значний особистий внесок у справу розвитку Повітряних Сил Збройних Сил України.

У разі повторного нагородження вручається металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу, яке розміщується на стрічці медалі. Загальна кількість нагороджень не має перевищувати трьох разів.

18. Відзнакою - медаль «Хрест Військово-Морських Сил» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Військово-Морських Сил Збройних Сил України за бездоганну службу (працю), старанність, розумну ініціативу, високі особисті досягнення у службовій (трудовій) діяльності, відмінні особисті показники у бойовій підготовці, видатні заслуги та значний особистий внесок у справу розвитку Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

У разі повторного нагородження вручається металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу, яке розміщується на стрічці медалі. Загальна кількість нагороджень не має перевищувати трьох разів.

19. Відзнакою - медаль «Хрест Сил спеціальних операцій» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Сил спеціальних операцій Збройних Сил України за бездоганну службу (працю), старанність, розумну ініціативу, високі особисті досягнення у службовій (трудовій) діяльності, відмінні особисті показники у бойовій підготовці, видатні заслуги та значний особистий внесок у справу розвитку Сил спеціальних операцій Збройних Сил України.

У разі повторного нагородження вручається металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу, яке розміщується на стрічці медалі. Загальна кількість нагороджень не має перевищувати трьох разів.

20. Відзнакою - медаль «Хрест Сил територіальної оборони» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Сил територіальної оборони Збройних Сил України за бездоганну службу (працю), старанність, розумну ініціативу, високі особисті досягнення у службовій (трудовій) діяльності, відмінні особисті показники у бойовій підготовці, видатні заслуги та значний особистий внесок у справу розвитку Сил територіальної оборони Збройних

Сил України.

У разі повторного нагородження вручається металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу, яке розміщується на стрічці медалі. Загальна кількість нагороджень не має перевищувати трьох разів.

21. Відзнакою - медаль «Хрест Сил логістики» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Сил логістики Збройних Сил України за бездоганну службу (працю), старанність, розумну ініціативу, високі особисті досягнення у службовій (трудовій) діяльності, відмінні особисті показники у бойовій підготовці, видатні заслуги та значний особистий внесок у справу розвитку Сил логістики Збройних Сил України.

У разі повторного нагородження вручається металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу, яке розміщується на стрічці медалі. Загальна кількість нагороджень не має перевищувати трьох разів.

22. Відзнакою - медаль «Хрест Сил підтримки» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Сил підтримки Збройних Сил України за бездоганну службу (працю), старанність, розумну ініціативу, високі особисті досягнення у службовій (трудовій) діяльності, відмінні особисті показники у бойовій підготовці, видатні заслуги та значний особистий внесок у справу розвитку Сил підтримки Збройних Сил України.

У разі повторного нагородження вручається металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу, яке розміщується на стрічці медалі. Загальна кількість нагороджень не має перевищувати трьох разів.

23. Відзнакою - медаль «Хрест Медичних сил» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Медичних сил Збройних Сил України за бездоганну службу (працю), старанність, розумну ініціативу, високі особисті досягнення у службовій (трудовій) діяльності, відмінні особисті показники у бойовій підготовці, видатні заслуги та значний особистий внесок у справу розвитку Медичних сил Збройних Сил України.

У разі повторного нагородження вручається металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу, яке розміщується на стрічці медалі. Загальна кількість нагороджень не має перевищувати трьох разів.

24. Відзнакою - медаль «Хрест Десантно-штурмових військ» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Десантно-штурмових військ Збройних Сил України за бездоганну службу (працю), старанність, розумну ініціативу, високі особисті досягнення у службовій (трудовій) діяльності, відмінні особисті показники у бойовій підготовці, видатні

заслуги та значний особистий внесок у справу розвитку Десантно-штурмових військ Збройних Сил України.

У разі повторного нагородження вручається металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу, яке розміщується на стрічці медалі. Загальна кількість нагороджень не має перевищувати трьох разів.

25. Відзнакою - медаль «Хрест Військ зв'язку та кібербезпеки» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Військ зв'язку та кібербезпеки Збройних Сил України за бездоганну службу (працю), старанність, розумну ініціативу, високі особисті досягнення у службовій (трудовій) діяльності, відмінні особисті показники у бойовій підготовці, видатні заслуги та значний особистий внесок у справу розвитку Військ зв'язку та кібербезпеки Збройних Сил України.

У разі повторного нагородження вручається металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу, яке розміщується на стрічці медалі. Загальна кількість нагороджень не має перевищувати трьох разів.

26. Відзнакою - медаль «Хрест ракетних військ і артилерії» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Збройних Сил України, які проходять службу (працюють) в підрозділах ракетних військ і артилерії, за бездоганну службу (працю), старанність, розумну ініціативу, високі особисті досягнення у службовій (трудовій) діяльності та відмінні особисті показники у бойовій підготовці.

У разі повторного нагородження вручається металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу, яке розміщується на стрічці медалі. Загальна кількість нагороджень не має перевищувати трьох разів.

27. Відзнакою - медаль «Хрест Державної спеціальної служби транспорту» - нагороджуються військовослужбовці та працівники Державної спеціальної служби транспорту за бездоганну службу (працю), старанність, розумну ініціативу, високі особисті досягнення у службовій (трудовій) діяльності, відмінні особисті показники у бойовій підготовці, видатні заслуги та значний особистий внесок у справу розвитку Державної спеціальної служби транспорту.

У разі повторного нагородження вручається металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу, яке розміщується на стрічці медалі. Загальна кількість нагороджень не має перевищувати трьох разів.

28. Відзнакою - медаль «Воїн-миротворець» - нагороджуються військовослужбовці Збройних Сил України, які брали участь у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки у складі

українських національних контингентів, як національний персонал місій Організації Об'єднаних Націй, Організації з безпеки і співробітництва в Європі, операцій Європейського Союзу та НАТО не менше 60 днів, а також ті військовослужбовці, які отримали поранення, захворювання або травми під час проходження служби у складі українських національних контингентів, як національний персонал місій Організації Об'єднаних Націй, Організації з безпеки і співробітництва в Європі, операцій Європейського Союзу та НАТО незалежно від терміну перебування у них.

Повторне нагородження відзнакою не проводиться. У разі участі військовослужбовця у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки декілька разів йому вручається планка білого кольору з назвою країни, в якій проходила операція.

Допускається одночасне носіння не більше трьох планок на стрічці медалі.

29. Відзнакою - медаль «Ветеран служби» - нагороджуються військовослужбовці Збройних Сил України за високі показники у бойовій і професійній підготовці, зразкове виконання військового обов'язку і мають вислугу 25 і більше календарних років.

30. Відзнакою - медаль «20 років сумлінної служби» - нагороджуються військовослужбовці Збройних Сил України, які сумлінно і чесно виконують військовий обов'язок та мають вислугу 20 років у календарному обчисленні.

31. Відзнакою - медаль «15 років сумлінної служби» - нагороджуються військовослужбовці Збройних Сил України, які сумлінно і чесно виконують військовий обов'язок та мають вислугу 15 років у календарному обчисленні.

32. Відзнакою - медаль «10 років сумлінної служби» - нагороджуються військовослужбовці Збройних Сил України, які сумлінно і чесно виконують військовий обов'язок та мають вислугу 10 років у календарному обчисленні.

33. Відзначення медалями «10 років сумлінної служби», «15 років сумлінної служби», «20 років сумлінної служби» та «Ветеран служби» здійснюється з нагоди Дня Збройних Сил України або при звільненні військовослужбовця з військової служби в запас (відставку) за наявності в нього відповідної вислуги років у календарному обчисленні.

34. Особи, які раніше були нагороджені відзнаками Міністерства оборони України - медалями «За сумлінну службу» I, II, III ступенів та «Ветеран військової служби», до нагородження медалями «10 років сумлінної служби», «15 років сумлінної служби», «20 років сумлінної служби» та «Ветеран служби» - не подаються.

35. Особу, яку нагороджено медаллю або нагрудним знаком, може бути представлено до

наступного нагородження іншою медаллю або нагрудним знаком не раніше ніж через три роки після попереднього нагородження, за винятком:

нагородження за мужність, самовідданість і відвагу, проявлені на навчаннях, маневрах, під час виконання своїх обов'язків при несенні служби та бойового чергування (чергування), а також під час виконання завдань, пов'язаних з ліквідацією наслідків стихійного лиха, природних та техногенних катастроф, інших надзвичайних ситуацій, при рятуванні людей та матеріальних цінностей;

нагородження за виконання завдань особливої важливості в інтересах держави та Збройних Сил України;

нагородження за виконання спеціальних завдань під час дії воєнного стану або особливого періоду на час проведення операції об'єднаних сил (антитерористичної операції), або інших антитерористичних заходів, а також в операціях з підтримання миру та безпеки;

нагородження медаллю «За поранення»;

нагородження медаллю «Воїн-миротворець»;

нагородження медалями, підставою для нагородження якими є вислуга років;

нагородження у разі здійснення особою визначного вчинку.

36. Нагородження відзнаками може бути проведено посмертно.

37. Рішення про нагородження відзнаками приймається Міністром оборони України.

38. Нагородження відзнаками здійснюється наказами Міністра оборони України (по особовому складу). Проекти наказів Міністра оборони України про нагородження відзнаками готуються Департаментом кадрової політики Міністерства оборони України та військовою частиною А0515.

39. Позбавлення відзнаки проводиться наказом Міністра оборони України (по особовому складу) у разі засудження нагородженого за скоєння тяжкого злочину згідно з вироком суду, який набрав законної сили.

{Пункт 40 розділу I виключено на підставі Наказу Міністерства оборони № 436 від 16.12.2022}

II. Порядок подання до нагородження відомчими відзнаками

1. Визначення та висунення осіб до нагородження відзнаками здійснюється у військовому (трудовому) колективі, де вони проходять службу (працюють), з додержанням принципів прозорості, гласності та відкритості. При цьому визначається відповідна відзнака, забезпечуються виконання вимог цього Положення та послідовність і періодичність нагородження.

2. Кандидатури до нагородження відзнаками розглядаються на загальних зборах військовослужбовців (працівників Збройних Сил України) за місцем військової служби (праці), на засіданнях атестаційних комісій військових частин (установ), трудового колективу, на військових радах.

3. Порушення клопотання про нагородження відзнаками підлеглих здійснюють командири (начальники) військових частин (організацій, установ).

Клопотання про нагородження військовослужбовців (працівників Збройних Сил України) відзнаками здійснюється щодо підлеглих осіб безпосереднім командиром (начальником) перед відповідним прямим командиром (начальником).

Клопотання про нагородження відзнаками порушується через відповідні органи вищого рівня (за підпорядкованістю) перед посадовими особами, які мають право вносити Міністру оборони України подання до нагородження відзнаками.

4. Подання, зразок якого наведено у додатку 1 до цього Положення, вноситься Міністру оборони України через Департамент кадрової політики Міністерства оборони України щодо:

військовослужбовців і працівників Збройних Сил України, які представляються до нагородження відзнаками, крім медалі «Воїн-миротворець» та тих, підставою для нагородження якими є вислуга років,- першим заступником Міністра оборони України, заступниками Міністра оборони України, державним секретарем Міністерства оборони України, Головнокомандувачем Збройних Сил України, керівниками структурних підрозділів Міністерства оборони України, які безпосередньо підпорядковані Міністру оборони України, начальником Національного університету оборони України імені Івана Черняховського, а військовослужбовців і працівників Державної спеціальної служби транспорту - Головою Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту;

військовослужбовців Збройних Сил України, відряджених до інших державних органів, установ, організацій із залишенням на військовій службі,- керівниками цих державних органів, установ, організацій;

інших осіб, за ініціативою державних органів, установ, підприємств, організацій, громадських об'єднань тощо - першим заступником Міністра оборони України, заступниками Міністра оборони України, державним секретарем Міністерства оборони України, Головнокомандувачем Збройних Сил України, керівником розвідувального органу Міністерства оборони України, керівниками структурних підрозділів Міністерства оборони України, які безпосередньо підпорядковані Міністру оборони України, Головою Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту.

Подання до нагородження відзнаками військовослужбовців та працівників розвідувального органу Міністерства оборони України вноситься Міністру оборони України керівником цього органу.

5. Подання, зразок якого наведено у додатку 2 до цього Положення, вноситься Міністру оборони України через Департамент кадрової політики Міністерства оборони України щодо:

військовослужбовців Збройних Сил України, які представляються до нагородження медаллю «Воїн-миротворець» та медалями, підставою для нагородження якими є вислуга років,- першим заступником Міністра оборони України, заступниками Міністра оборони України, державним секретарем Міністерства оборони України, Головнокомандувачем Збройних Сил України, керівниками структурних підрозділів Міністерства оборони України, начальником Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського, начальником Генерального штабу Збройних Сил України, командувачами видів Збройних Сил України, командувачами оперативних командувань (повітряних командувань), командувачами окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, керівниками структурних підрозділів Генерального штабу Збройних Сил України за погодженням з Головнокомандувачем Збройних Сил України;

військовослужбовців Державної спеціальної служби транспорту, які представляються до нагородження медаллю «Воїн-миротворець» та медалями, підставою для нагородження якими є вислуга років,- Головою Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту;

військовослужбовців Збройних Сил України, відряджених до інших державних органів, установ, організацій із залишенням на військовій службі, які представляються до нагородження медаллю «Воїн-миротворець» та медалями, підставою для нагородження якими є вислуга років,- керівниками цих державних органів, установ, організацій.

6. Подання до нагородження відзнаками надсилаються до Департаменту кадрової політики Міністерства оборони України не пізніше як за місяць до відповідної дати або події, за винятком представлення до нагородження за здійснення визначного вчинку.

Подання до нагородження медалями «10 років сумлінної служби», «15 років сумлінної служби», «20 років сумлінної служби» та «Ветеран служби» з нагоди Дня Збройних Сил України надсилаються до Департаменту кадрової політики Міністерства оборони України до 15 жовтня поточного року у разі звільнення з військової служби в запас (відставку) одночасно із поданням до звільнення з військової служби.

7. До Департаменту кадрової політики Міністерства оборони України із супровідним листом надсилаються:

у разі представлення до нагородження відзнаками, крім медалі «Воїн-миротворець» та тих,

підставою для нагородження якими є вислуга років,- подання, зразок якого наведено у додатку 1 до цього Положення, у якому зазначаються конкретні заслуги особи;

у разі представлення до нагородження медаллю «За поранення» - подання, зразок якого наведено у додатку 1 до цього Положення, у якому вказується ступінь важкості поранення, та копія медичного висновку про ступінь тяжкості травми;

у разі представлення до нагородження медаллю «Воїн-миротворець» - подання, зразок якого наведено у додатку 2 до цього Положення, у якому вказується країна та термін перебування;

у разі представлення до нагородження медалями, підставою для нагородження якими є вислуга років,- подання, зразок якого наведено у додатку 2 до цього Положення, у якому вказується вислуга років у календарному обчисленні, та два примірники складеного на підставі подання проекту наказу Міністра оборони України (по особовому складу), зразок якого наведено у додатку 3 до цього Положення, у паперовому вигляді та на електронному носії.

8. Нагородні документи виконуються у друкованому вигляді, помарки та виправлення в них не допускаються.

Відповідальними за об'єктивність і достовірність відомостей, викладених у нагородних документах, є керівники, які їх підписали. З метою перевірки (уточнення) даних про особу Департаментом кадрової політики Міністерства оборони України подається відповідний запит до кадрового органу військової частини (установи) щодо представлення завірених у встановленому порядку копій облікових документів.

9. У разі представлення нагородних документів із порушенням вимог, передбачених цим Положенням, вони повертаються до органу (установи), який ці документи надіслав, із зазначенням причин повернення.

10. Військовослужбовці, які мають не зняті дисциплінарні стягнення, до нагородження відзнаками не подаються.

11. Самовисування для нагородження відзнаками не розглядаються.

III. Порядок вручення відомчих відзнак

1. Вручення відзнаки та сертифіката до неї проводиться в обстановці урочистості і широкої гласності. Перед врученням оголошується наказ Міністра оборони України.

2. Нагородженій особі вручаються відзнака та сертифікат до неї.

3. Відзнаку та сертифікат до неї нагородженому вручає Міністр оборони України або за його дорученням керівник, який порушував клопотання про нагородження, або прямий начальник

нагородженого.

4. Після проведення церемонії вручення відзнак на вебсайтах Міністерства оборони України та Збройних Сил України оприлюднюється інформація про нагородження.

{Пункт 4 розділу III в редакції Наказу Міністерства оборони № 436 від 16.12.2022}

5. Якщо нагороджена особа через хворобу або іншу поважну причину не змогла з'явитися на вручення, відзнака та сертифікат до неї можуть бути вручені вдома, у лікарні тощо, де вона перебуває.

У разі смерті нагородженої особи, якій за життя відзнаку та сертифікат до неї не було вручено, відзнака та сертифікат до неї передаються через військовий комісаріат за місцем проживання сім'ї нагородженого для зберігання як пам'ять.

У разі відсутності у померлого нагородженого спадкоємців відзнака та сертифікат до неї підлягає поверненню до Департаменту кадрової політики Міністерства оборони України.

6. Вручення відзнак має бути проведено протягом двох місяців з дня підписання наказу про нагородження.

Організація і своєчасне вручення відзнаки та сертифіката до неї (крім випадків особистого вручення Міністром оборони України) покладаються на керівників, які вносили подання Міністру оборони України.

У разі неможливості вручення відзнаки у зазначений строк вона підлягає поверненню до Департаменту кадрової політики Міністерства оборони України із зазначенням причин невручення для прийняття рішення Міністром оборони України щодо її вручення нагородженому.

7.

Про вручення нагородженому або сім'ї нагородженого відзнаки складається протокол вручення (передачі) заохочувальних відзнак Міністерства оборони України, зразок якого наведено у додатку 4 до цього Положення. Протокол підписується особою, яка вручала відзнаку, та скріплюється печаткою органу, що провів вручення.

Протокол надсилається до Департаменту кадрової політики Міністерства оборони України не пізніше ніж через 10 днів після вручення відзнаки.

8. У персональних облікових документах (особовій справі, трудовій книжці тощо) особи, яка була нагороджена відзнакою, кадровим органом (уповноваженою особою) військової частини (установи, організації) робиться відповідний запис про нагородження.

IV. Порядок носіння та зберігання медалей і нагрудних знаків

1. Відомча відзнака у вигляді медалі носитья з лівого боку грудей і розміщується після знаків державних нагород України, іноземних державних нагород. За наявності в особи декількох медалей, підставою для нагородження якими є вислуга років, носитья лише та, що була вручена останньою.

2. Відомчі відзнаки у вигляді нагрудних знаків носитья з правого боку грудей і розміщуються нижче державних нагород України, іноземних державних нагород. За наявності в особи декількох нагрудних знаків носитья не більше трьох таких знаків.

Нагрудні знаки, затверджені цим Положенням, носитья в такій послідовності: нагрудний знак «Хрест особливих заслуг», нагрудний знак «За зразкову службу».

Замість нагрудних знаків та медалей нагороджений відомчими відзнаками може носити планки до них, які розміщуються після планок державних нагород України, іноземних державних нагород.

3. Носіння відзнак, якими було нагороджено особу до затвердження цього Положення, дозволяється з урахуванням вимог пункту 1 та абзацу першого пункту 2 цього розділу.

{Пункт 4 розділу IV виключено на підставі Наказу Міністерства оборони № 436 від 16.12.2022}

4. Відомчі відзнаки Міністерства оборони України та сертифікати до них зберігаються в окремій кімнаті Департаменту кадрової політики Міністерства оборони України.

Директор Департаменту кадрової політики Міністерства оборони України	О. Яцино
	Додаток 1 до Положення про відомчі заохочувальні відзнаки (нагрудні знаки, медалі) Міністерства оборони України (пункт 4 розділу II)

ПОДАННЯ

{Додаток 1 в редакції Наказу Міністерства оборони № 436 від 16.12.2022}

	Додаток 2 до Положення про відомчі заохочувальні відзнаки (нагрудні знаки, медалі)
--	---

	Міністерства оборони України (пункт 5 розділу II)
--	--

ПОДАННЯ

	Додаток 3 до Положення про відомчі заохочувальні відзнаки (нагрудні знаки, медалі) Міністерства оборони України (пункт 7 розділу II)
--	---

НАКАЗ

	Додаток 4 до Положення про відомчі заохочувальні відзнаки (нагрудні знаки, медалі) Міністерства оборони України (пункт 7 розділу III)
--	--

ПРОТОКОЛ

вручення (передачі) заохочувальних відзнак Міністерства оборони України

	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392
--	--

ОПИС

нагрудного знака «Хрест особливих заслуг»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - нагрудний знак «Хрест особливих заслуг» (далі - знак) має форму прямого рівностороннього хреста з розбіжними кінцями. Центральна частина лап хреста вкрита емаллю пурпурового кольору. Пружка жовтого металу.

У центрі хреста розташований рельєфний воєнний Тризуб, у круглому профільованому

медальйоні синьої емалі.

Медальйон накладено на зображення меча вістрям угору і двох схрещених булав жовтого металу, що розміщені між сторонами хреста. Всі зображення - рельєфні. Хрест має випуклий бортик.

Зворотний бік знака плаский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 45 мм (без вушка), ширина - 45 мм.

За допомогою вертикального «бунтика» жовтого металу хрест підвішується на шийну стрічку.

Стрічка знака шовкова муарова з двох рівновеликих поздовжніх смуг (зверху вниз): малинового кольору - 2,5 мм, білого кольору - 3 мм, малинового кольору - 18 мм, білого кольору - 3 мм, малинового кольору - 2,5 мм.

Планка знака - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на шийній стрічці.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

<p>Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p>М. Олег</p>
	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

**ЕСКІЗ
нагрудного знака «Хрест особливих заслуг»**

<p>Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p>М. Олег</p>
	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

ОПИС

нагрудного знака «За зразкову службу»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - нагрудний знак «За зразкову службу» (далі - знак) має вигляд хреста з чотирьох пучків розбіжних променів різної довжини та форми білого металу. Посередині хреста розміщено малий Державний Герб України на тлі

схрещених мечів вістрями угору, оточених дубово-калиновим вінком. Щит малого Державного Герба України покрито емаллю синього кольору. У нижній частині вінка фігурна стрічка, покрита напівпрозорою емаллю малинового кольору, з написом: «ЗА ЗРАЗКОВУ СЛУЖБУ». Зображення мечів та вінка, пружок стрічки та літери напису - жовтого металу.

Усі зображення і напис рельєфні.

Розмір нагрудного знака - 45 × 45 мм.

Зворотний бік нагрудного знака злегка увігнутий із застібкою для прикріплення до одягу.

Планка нагрудного знака являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою шовковою муаровою з поздовжніми смужками (зліва направо): жовтого кольору - 7 мм, малинового кольору - 5,5 мм, жовтого кольору - 2 мм, синього кольору - 6 мм, жовтого кольору - 2 мм, малинового кольору - 5,5 мм, жовтого кольору - 7 мм.

Розмір планки: ширина - 35 мм, висота - 9,5 мм.

<p>Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p>М. Олег</p>
	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

**ЕСКІЗ
нагрудного знака «За зразкову службу»**

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства**

ОПИС
медалі «Залізний хрест»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Залізний хрест» (далі - медаль) має вигляд прямого рівностороннього хреста чорної емалі з окуттям жовтого металу. У центрі хреста розташована чотирипроменева зірка жовтого металу, на яку покладено блакитне коло з жовтою пружкою, в якому вміщено воєнний Тризуб.

За допомогою кільця, хрест з'єднується з арматурою для кріплення стрічки у вигляді двох схрещених між собою мечів.

Зворотний бік медалі з рельєфним написом у один рядок «ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ».

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 42 мм (без вушка), ширина - 42 мм.

За допомогою кріплення хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кріплення і складеною вдвоє.

Розмір колодки: довжина - 46 мм, ширина - 35 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): жовтого кольору - 5 мм, синього кольору - 5 мм, жовтого кольору - 5 мм, синього кольору - 5 мм, жовтого кольору - 5 мм, синього кольору - 5 мм, жовтого кольору - 5 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України**

ПОЛКОВНИК

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392

ЕСКІЗ
медалі «Залізний хрест»

Начальник Центрального
управління розвитку

**та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

ОПИС

медалі «Лицарський хрест»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Лицарський хрест» (далі - медаль) має вигляд прямого рівностороннього хреста з розбіжними кінцями. Хрест і пружка жовтого металу.

У центрі хреста розташований рельєфний воєнний Тризуб у круглому профільованому медальйоні синьої емалі.

Медальйон накладено на зображення меча вістрям угору і двох схрещених булав білого металу, що розміщені між сторонами хреста. Хрест має випуклий бортик.

Зворотний бік знака плаский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір медалі: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця медаль з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): синього кольору - 2,5

мм, поперемінно жовтого та синього кольору - 7,5 мм, синього кольору - 15 мм, поперемінно жовтого та синього кольору - 7,5 мм, синього кольору - 2,5 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

<p>Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p>М. Олег</p>
	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

**ЕСКІЗ
медалі «Лицарський хрест»**

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України**

ОПИС
медалі «Воєнний хрест»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Воєнний хрест» (далі - медаль) має вигляд прямого хреста білої емалі з жовтим кантом покладеного на зірку жовтого металу. У центрі хреста розташований медальйон, який має вигляд круга червоної емалі, охопленого вінком з дубового листа білого металу. У центрі медальйона воєнний Тризуб жовтого металу.

На діагоналях хреста рельєфні давньоруські мечі білого металу.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 44 мм (без вушка), ширина - 44 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): зеленого кольору - 9 мм, багряного кольору - 17 мм, зеленого кольору - 9 мм.

У випадку повторного нагородження на стрічці колодки розміщується металеве зображення «Гілка дубового листа» жовтого металу.

Розмір гілки: довжина - 33 мм, ширина - 7 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

У випадку повторного нагородження на стрічці планки розміщується металеве зображення «Дубового листка» жовтого металу.

Розмір листка: довжина - 16 мм, висота - 8 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

Начальник Центрального

**управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

**ЕСКІЗ
медалі «Воєнний хрест»**

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

ОПИС
медалі «Хрест доблесті»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Хрест доблесті» (далі - медаль) має вигляд рельєфного зернистого козацького хреста з видовженою нижньою частиною з окисдованого чорного металу. У центрі хреста розташований меч білого металу під Тризубом білого металу.

Зворотний бік знака плоский зернистий.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 46 мм (без вушка), ширина - 28 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з позовжніми смужками (зліва направо): багряного кольору - 2 мм, синього кольору - 6 мм, жовтого кольору - 2 мм, синього кольору - 1 мм, жовтого кольору - 2 мм, багряного кольору - 9 мм, жовтого кольору - 2 мм, синього кольору - 1 мм, жовтого кольору - 2 мм, синього кольору - 6 мм, багряного кольору - 2 мм.

У випадку повторного нагородження на стрічці колодки розміщується металеве зображення «Гілка дубового листя» кольору хреста.

Розмір гілки: довжина - 33 мм, ширина - 7 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

У випадку повторного нагородження на стрічці планки розміщується металеве зображення «Дубового листка» кольору хреста.

Розмір листка: довжина - 16 мм, ширина - 8 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

Начальник Центрального управління розвитку	
---	--

**та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

**ЕСКІЗ
медалі «Хрест доблесті»**

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства**

ОПИС
медалі «За поранення»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «За поранення» (далі - медаль) має вигляд медальйона діаметром 35 мм із рельєфно-зернистою поверхнею, обрамлена бортиком, виготовляється з патинованої бронзи. У центрі медалі розташовано рельєфний Тризуб поверх скошених навхрест вістрям вгору двох мечів, які накладено на круглий терновий вінець. Зворотний бік медалі із рельєфно-зернистою поверхнею. У центрі - напис у три рядки: «ЗА ЖЕРТВУ КРОВІ / В БОЯХ ЗА ВОЛЮ / УКРАЇНИ». Над написом - рельєфний напіввінок з лаврового листа.

За допомогою кільця медаль з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): чорного кольору - 11 мм, пурпурового кольору - 13 мм, чорного кольору - 11 мм.

Залежно від поранення на стрічці розміщується металеве зображення «Гілка лаврового листа» жовтого або білого металу.

Розмір гілки: довжина - 33 мм, ширина - 7 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

На стрічці горизонтально кріпиться стилізована «Гілка лавра»: за важке поранення - з білого металу, за легке поранення - з жовтого металу.

Розмір листка: довжина - 16 мм, ширина - 7 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

**Начальник Центрального
управління розвитку**

**та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

**ЕСКІЗ
медаль «За поранення»**

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України**

ОПИС
медалі «Хрест пошани»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Хрест пошани» (далі - медаль) має вигляд козацького хреста з розбіжними кінцями. Хрест і пружка білого металу.

У центрі хреста розташований рельєфний воєнний Тризуб, у круглому профільованому медальйоні синьої емалі - відтворення історичної кокарди часів Української національної революції 1917-1921 рр.

Медальйон накладено на зображення двох схрещених булав жовтого металу, що розміщені між сторонами хреста. Хрест має випуклий бортик.

Зворотний бік знака плаский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір медалі: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця медаль з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з позовжніми смужками (зліва направо): жовтого кольору - 2,5 мм, поперемінно жовтого та синього кольору - 7,5 мм, жовтого кольору - 15 мм, поперемінно жовтого та синього кольору - 7,5 мм, жовтого кольору - 2,5 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України	
--	--

ПОЛКОВНИК

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392

ЕСКІЗ
медалі «Хрест пошани»

Начальник Центрального
управління розвитку

<p style="text-align: center;">та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p style="text-align: right;">М. Олег</p>
	<p style="text-align: center;">ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

ОПИС

медалі «Золотий Тризуб»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Золотий Тризуб» (далі - медаль) має вигляд жовтого воєнного Тризуба, який покладено на медальйон з переплетеного листа та кетягів калини жовтого металу.

Зворотний бік знака плаский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір медалі: висота - 39 мм (без вушка), ширина - 35 мм.

За допомогою кільця медаль з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): синього кольору - 4 мм, жовтого кольору - 27 мм, синього кольору - 4 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

<p>Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p>М. Олег</p>
	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

**ЕСКІЗ
медалі «Золотий Тризуб»**

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

ОПИС

медалі «За зміцнення обороноздатності»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «За зміцнення обороноздатності» (далі - медаль) має вигляд стилізованого хреста, у вигляді зернистих щитів жовтого металу. У центрі хреста розташований медальйон, який має вигляд круга малинової емалі, охопленого вінком лаврового листа білого металу. У центрі медальйона воєнний Тризуб жовтого металу.

На діагоналях хреста рельєфні давньоруські мечі білого металу.

Зворотний бік медалі плоский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 39 мм (без вушка), ширина - 39 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): синього кольору - 4 мм, жовтого кольору - 6 мм, багряного кольору - 6 мм, жовтого кольору - 3 мм, багряного кольору - 6 мм, жовтого кольору - 6 мм, синього кольору - 4 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

<p>Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	
---	--

	М. Олег
--	----------------

	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392
--	--

ЕСКІЗ
медалі «За зміцнення обороноздатності»

Начальник Центрального управління розвитку та супроводження	
--	--

<p style="text-align: center;">матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p style="text-align: right;">М. Олег</p>
	<p style="text-align: center;">ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

ОПИС

медалі «Зірка військового братерства»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Зірка військового братерства» (далі - медаль) має вигляд прямої восьмигранної зірки з жовтого металу. У центрі зірки стилізоване зображення Земної кулі, охопленої вінком з дубового листа білого металу. У центрі медальйона воєнний Тризуб жовтого металу.

Зворотний бік медалі плоский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір зірки: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця зірка з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з позовжніми смужками (зліва направо): синього кольору - 2 мм, сірого кольору - 3 мм, жовтого кольору - 1,5 мм, синього кольору - 1,5 мм, сірого кольору - 3 мм, синього кольору - 13 мм, сірого кольору - 3 мм, синього кольору - 1,5 мм, жовтого кольору - 1,5 мм, сірого кольору - 3 мм, синього кольору - 2 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

<p>Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p>М. Олег</p>
	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

**ЕСКІЗ
медалі «Зірка військового братерства»**

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

ОПИС
медалі «Захиснику України»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Захиснику України» (далі - знак) має вигляд медальйону жовтого металу і має форму кола, обрамленого рельєфним вінком з дубового листа. У центрі медалі рельєфне зображення архистратига Михаїла з вогняним мечем та круглим щитом, в центрі якого вміщено воєнний Тризуб.

Всі елементи виконано з жовтого металу.

Зворотний бік медалі плоский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір медалі: висота - 37 мм (без вушка), ширина - 37 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застітками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): синього кольору - 7 мм, жовтого кольору - 6 мм, багряного кольору - 9 мм, жовтого кольору - 6 мм, синього кольору - 7 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застітками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник	
--	--

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392

ЕСКІЗ
медалі «Захиснику України»

Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення

Збройних Сил України
полковник

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392

ОПИС

медалі «За сприяння обороні»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «За сприяння обороні» (далі - медаль) має вигляд розширеного хреста, у центрі якого розташований воєнний Тризуб обвінчаний стилізованим лавровим вінком. Всі елементи виконані з жовтого металу.

Зворотний бік медалі плоский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 35 мм (без вушка), ширина - 35 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): багряного кольору - 2 мм, жовтого кольору - 11 мм, сірого кольору - 9 мм, жовтого кольору - 11 мм, багряного кольору - 2 мм.

У випадку повторного нагородження на стрічці розміщується металеве зображення «Гілка лаврового листя» кольору хреста.

Розмір гілки: довжина - 33 мм, ширина - 7 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

У випадку повторного нагородження на стрічці планки розміщується металеве зображення «Лаврового листка» жовтого металу. Розмір листка: довжина - 16 мм, ширина - 7 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

<p>Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p>М. Олег</p>
	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

**ЕСКІЗ
медалі «За сприяння обороні»**

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

ОПИС
медалі «Хрест Сухопутних військ»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Хрест Сухопутних військ» (далі - медаль) має вигляд фігурного хреста вкритого емаллю малинового кольору, навколо якого - подвійна пружка жовтого металу. У центрі хреста розташований медальйон, який має вигляд круга синьої емалі, охопленого вінком з лаврового листя жовтого металу. У центрі медальйона воєнний Тризуб жовтого металу. На діагоналях хреста розміщено дві схрещені шаблі жовтого металу, вістрям угору.

Всі зображення - рельєфні. Хрест має випуклий бортик.

Зворотний бік медалі плоский. Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з позовжніми смужками (зліва направо): оливкового кольору - 12 мм, малинового кольору - 4 мм, жовтого кольору - 3 мм, малинового кольору - 4 мм, оливкового кольору - 12 мм.

У випадку повторного нагородження на стрічці колодки розміщується металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу.

Розмір ромбічного знака «Зоря»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

У випадку повторного нагородження на стрічці планки розміщується металеве зображення «Зорі» жовтого металу.

Розмір «Зорі»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

Начальник Центрального	
-------------------------------	--

**управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

**ЕСКІЗ
медалі «Хрест Сухопутних військ»**

Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392

ОПИС медалі «Хрест Повітряних Сил»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Хрест Повітряних Сил» (далі - медаль) має форму прямого рівностороннього хреста з розбіжними кінцями вкритого емаллю блакитного кольору. На лицьовій стороні хреста розташований рельєфний крилатий воєнний Тризуб Повітряних Сил Збройних Сил України жовтого металу.

Всі зображення - рельєфні. Хрест має випуклу позолочену пружку.

Зворотний бік медалі плоский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): блакитного кольору - 8,5 мм, темно-синього кольору - 3,5 мм, блакитного кольору - 3 мм, жовтого кольору - 5 мм, блакитного кольору - 3 мм, темно-синього кольору - 3,5 мм, блакитного кольору - 8,5 мм.

У випадку повторного нагородження на стрічці розміщується металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу.

Розмір ромбічного знака «Зоря»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

У випадку повторного нагородження на стрічці планки розміщується металеве зображення «Зорі» жовтого металу.

Розмір «Зорі»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

Начальник Центрального	
-------------------------------	--

**управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

**ЕСКІЗ
медалі «Хрест Повітряних Сил»**

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України**

ОПИС
медалі «Хрест Військово-Морських Сил»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Хрест Військово-Морських Сил» (далі - медаль) має форму прямого рівностороннього хреста з розбіжними кінцями, вкритого емаллю чорного кольору, кант хреста у вигляді канату і кути в формі куль, жовтого металу. На вертикальній осі хреста вміщено зображення меча гетьмана Петра Сагайдачного жовтого металу, вістрям угору. В центрі хреста розташований рельєфний воєнний Тризуб, з'єднаний із якорем жовтого металу.

Всі зображення - рельєфні. Зворотний бік медалі плоский.

Розмір хреста: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): білого кольору - 8,5 мм, блакитного кольору - 2 мм, білого кольору - 1,5 мм, блакитного кольору - 11 мм, білого кольору - 1,5 мм, блакитного кольору - 2 мм, білого кольору - 8,5 мм.

У випадку повторного нагородження на стрічці розміщується металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу. Розмір ромбічного знака «Зоря»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

У випадку повторного нагородження на стрічці планки розміщується металеве зображення «Зорі» жовтого металу. Розмір «Зорі»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження**

**матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

**ЕСКІЗ
медалі «Хрест Військово-Морських Сил»**

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України**

ОПИС
медалі «Хрест Сил спеціальних операцій»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Хрест Сил спеціальних операцій» (далі - медаль) виготовляється з білого металу і являє собою прямий рівносторонній хрест, утворений чотирма профільованими щитами у формі діаманту чорної емалі. У центрі відзнаки рельєфна емблема Сил спеціальних операцій - вовкулака в центрі вінка білого металу. На діагоналях відзнаки - рельєфні давньоруські мечі білого металу, вістрям угору.

Зворотний бік медалі плоский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): чорного кольору - 3,5 мм, сірого кольору - 12,5 мм, білого кольору - 3 мм, сірого кольору - 12,5 мм, чорного кольору - 3,5 мм.

У випадку повторного нагородження на стрічці розміщується металеве зображення ромбічного знака «Зоря» білого металу.

Розмір ромбічного знака «Зоря»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

У випадку повторного нагородження на стрічці планки розміщується металеве зображення «Зорі» білого металу. Розмір «Зорі»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

**управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

**ЕСКІЗ
медалі «Хрест Сил спеціальних операцій»**

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України**

ОПИС
медалі «Хрест Сил територіальної оборони»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Хрест Сил територіальної оборони» (далі - медаль) має вигляд рельєфного прямого рівностороннього хреста зі сторонами у вигляді стилізованих веж жовтого металу. У центрі хреста розташований медальйон, який має вигляд круга синьої емалі, охопленого вінком з лаврового листа жовтого металу. У центрі медальйона воєнний Тризуб жовтого металу. На діагоналях хреста рельєфні рушніці жовтого металу.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 37 мм (без вушка), ширина - 37 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): жовтого кольору - 3,5 мм, синього кольору - 8,5 мм, жовтого кольору - 11 мм, синього кольору - 8,5 мм, жовтого кольору - 3,5 мм.

У випадку повторного нагородження на стрічці розміщується металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу.

Розмір ромбічного знака «Зоря»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

У випадку повторного нагородження на стрічці планки розміщується металеве зображення «Зорі» білого металу. Розмір «Зорі»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

**Начальник Центрального
управління розвитку**

**та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

**ЕСКІЗ
медалі «Хрест Сил територіальної оборони»**

Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України

ОПИС
медалі «Хрест Сил логістики»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Хрест Сил логістики» (далі - медаль) має ромбічно-стрільчасту форму. Центральна частина хреста вкрита емаллю синього кольору. У центрі хреста елемент емблеми Сил логістики - лицарський обладунок білого металу. Пружка хреста білого металу. На діагоналях хреста рельєфні пірначі жовтого металу, ударною частиною угору.

Зворотний бік медалі плоский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з позовжніми смужками (зліва направо): жовтого кольору - 3,5 мм, темно-синього кольору - 8,5 мм, білого кольору - 11 мм, темно-синього кольору - 8,5 мм, жовтого кольору - 3,5 мм.

У випадку повторного нагородження на стрічці розміщується металеве зображення ромбічного знака «Зоря» білого металу.

Розмір ромбічного знака «Зоря»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

У випадку повторного нагородження на стрічці планки розміщується металеве зображення «Зорі» білого металу. Розмір «Зорі»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

Начальник Центрального

**управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

**ЕСКІЗ
медалі «Хрест Сил логістики»**

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

ОПИС
медалі «Хрест Сил підтримки»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Хрест Сил підтримки» (далі - медаль) має форму прямого рівностороннього хреста з розбіжними кінцями. Центральна частина лап хреста вкрита емаллю чорного кольору. У центрі хреста рельєфний елемент емблеми Командування Сил підтримки - чотири ромбічно розташовані лицарські рукавиці жовтого металу та два схрещені мечі вістрям донизу жовтого металу. Пружка хреста білого металу.

Зворотний бік медалі плоский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): жовтого кольору - 3,5 мм, чорного кольору - 8,5 мм, білого кольору - 11 мм, чорного кольору - 8,5 мм, жовтого кольору - 3,5 мм.

У випадку повторного нагородження на стрічці розміщується металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу.

Розмір ромбічного знака «Зоря»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

У випадку повторного нагородження на стрічці планки розміщується металеве зображення «Зорі» жовтого металу. Розмір «Зорі»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

Начальник Центрального управління розвитку та супроводження	
--	--

матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392

ЕСКІЗ
медалі «Хрест Сил підтримки»

<p style="text-align: center;">Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p style="text-align: right;">М. Олег</p>
	<p style="text-align: center;">ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

ОПИС

медалі «Хрест Медичних сил»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Хрест Медичних сил» (далі - медаль) має форму прямого рівностороннього ступінчастого хреста. Центральна частина лап хреста вкрита емаллю червоного кольору. У центрі хреста елемент емблеми Командування Медичних сил - меч вістря донизу, обвитий змією,- жовтого металу. Пружка хреста білого металу.

Зворотний бік медалі плоский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): жовтого кольору - 3,5

мм, червоного кольору - 8,5 мм, білого кольору - 11 мм, червоного кольору - 8,5 мм, жовтого кольору - 3,5 мм.

У випадку повторного нагородження на стрічці розміщується металеве зображення ромбічного знака «Зоря» білого металу.

Розмір ромбічного знака «Зоря»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

У випадку повторного нагородження на стрічці планки розміщується металеве зображення «Зорі» білого металу. Розмір «Зорі»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

<p>Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p>М. Олег</p>
	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

**ЕСКІЗ
медалі «Хрест Медичних сил»**

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

ОПИС

медалі «Хрест Десантно-штурмових військ»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Хрест Десантно-штурмових військ» (далі - медаль) являє собою прямиий рівносторонній хрест, утворений чотирма мигдалеподібними щитами емалі кольору «марун» (темно-бордового кольору) із окуттями жовтого металу.

У центрі відзнаки рельєфна емблема Десантно-штурмових військ жовтого металу. Хрест має випуклу пружку жовтого металу.

Зворотний бік медалі плоский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі I ступеня шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): кольору «марун» - 16 мм, білого кольору - 3 мм, кольору «марун» - 16 мм.

У випадку повторного нагородження на стрічці розміщується металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу.

Розмір ромбічного знака «Зоря»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

У випадку повторного нагородження на стрічці планки розміщується металеве зображення «Зорі» жовтого металу. Розмір «Зорі»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

<p>Начальник Центрального управління розвитку та супроводження</p>

матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392

ЕСКІЗ
медалі «Хрест Десантно-штурмових військ»

<p style="text-align: center;">Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p style="text-align: right;">М. Олег</p>
	<p style="text-align: center;">ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

ОПИС

медалі «Хрест Військ зв'язку та кібербезпеки»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Хрест Військ зв'язку та кібербезпеки» (далі - медаль) має форму профільованого стрільчастого хреста білого металу. У центрі хреста рельєфна емблема Військ зв'язку та кібербезпеки - восьмипроменева зірка жовтого металу в оточенні хрестоподібно розташованих орбіт та перехрещених блискавок. Зворотній бік медалі плоский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): жовтого кольору - 3,5 мм, білого кольору - 8,5 мм, чорного кольору - 11 мм, білого кольору - 8,5 мм, жовтого кольору -

3,5 мм.

У випадку повторного нагородження на стрічці розміщується металеве зображення ромбічного знака «Зоря» білого металу.

Розмір ромбічного знака «Зоря»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

У випадку повторного нагородження на стрічці планки розміщується металеве зображення «Зорі» білого металу. Розмір «Зорі»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

<p>Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p>М. Олег</p>
	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

ЕСКІЗ

медалі «Хрест Військ зв'язку та кібербезпеки»

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України**

ОПИС
медалі «Хрест ракетних військ і артилерії»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Хрест ракетних військ і артилерії» (далі - медаль) має вигляд козацького хреста червоної емалі, кант хреста жовтого металу. У центрі хреста розташований медальйон, який має вигляд круга синьої емалі, охопленого вінком з лаврового листа жовтого металу. У центрі медальйона воєнний Тризуб жовтого металу. На діагоналях хреста рельєфні гарматні стволи жовтого металу.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): жовтого кольору - 3,5 мм, червоного кольору - 8,5 мм, жовтого кольору - 11 мм, червоного кольору - 8,5 мм, жовтого кольору - 3,5 мм.

У випадку повторного нагородження на стрічці розміщується металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу.

Розмір ромбічного знака «Зоря»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

У випадку повторного нагородження на стрічці планки розміщується металеве зображення «Зорі» жовтого металу. Розмір «Зорі»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження**

матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392

ЕСКІЗ
медалі «Хрест ракетних військ і артилерії»

<p align="center">Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p align="right">М. Олег</p>
	<p align="center">ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

ОПИС

медалі «Хрест Державної спеціальної служби транспорту»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Хрест Державної спеціальної служби транспорту» (далі - медаль) має вигляд козацького хреста темно-зеленої емалі, кант хреста жовтого металу. У центрі хреста розташований воєнний Тризуб над колесом Меркурія жовтого металу.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір хреста: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця хрест з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): темно-зеленого кольору - 8,5 мм, жовтого кольору - 3,5 мм, темно-зеленого кольору - 11 мм, жовтого кольору - 3,5 мм, темно-зеленого кольору - 8,5 мм.

У випадку повторного нагородження на стрічці розміщується металеве зображення ромбічного знака «Зоря» жовтого металу.

Розмір ромбічного знака «Зоря»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

У випадку повторного нагородження на стрічці планки розміщується металеве зображення «Зорі» жовтого металу. Розмір «Зорі»: довжина - 9 мм, ширина - 9 мм.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

<p>Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p>М. Олег</p>
	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

**ЕСКІЗ
медалі «Хрест Державної спеціальної служби транспорту»**

Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України

ОПИС
медалі «Воїн-миротворець»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Воїн-миротворець» (далі - медаль) має вигляд медальйона діаметром 35 мм білого металу. У центрі медальйона розташоване стилізоване зображення Земної кулі у лавровому вінку, яка підтримана з різних сторін латними рукавицями.

Зворотний бік медалі плоский з зображенням стилізованого лаврового вінка.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір медалі: висота - 35 мм (без вушка), ширина - 35 мм.

За допомогою кілець медаль з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): жовтого кольору - 4 мм, синього кольору - 8 мм, сірого кольору - 2 мм, блакитного кольору - 7 мм, сірого кольору - 2 мм, синього кольору - 8 мм, жовтого кольору - 4 мм.

На стрічці розташовується планка білого кольору з назвою країни латинськими літерами, в якій проходила миротворча операція.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392

ЕСКІЗ
медалі «Воїн-миротворець»

Начальник Центрального
управління розвитку

**та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

**ОПИС
медалі «Ветеран служби»**

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «Ветеран служби» (далі - медаль) має вигляд чотирипроменевої зорі, в центрі якої зображено обладунок з арматурою з жовтого металу.

Зворотний бік медалі плоский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір медалі: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця медаль з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): малинового кольору - 8 мм, сірого кольору - 6 мм, малинового кольору - 2 мм, сірого кольору - 3 мм, малинового кольору - 2 мм, сірого кольору - 6 мм, малинового кольору - 8 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застілками (цангами) для

кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

<p>Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України полковник</p>	<p>М. Олег</p>
	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392</p>

**ЕСКІЗ
медалі «Ветеран служби»**

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

ОПИС

медалі «20 років сумлінної служби»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «20 років сумлінної служби» (далі - медаль) має вигляд чотирипроменевої зорі з білого металу, в центрі якої зображено обладунок з арматурою з білого металу.

Зворотний бік медалі плоский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір медалі: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця медаль з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): малинового кольору - 8 мм, сірого кольору - 6 мм, малинового кольору - 7 мм, сірого кольору - 6 мм, малинового кольору - 8 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392

ЕСКІЗ
медалі «20 років сумлінної служби»

Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник

	М. Олег
--	----------------

	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392
--	--

ОПИС

медаль «15 років сумлінної служби»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «15 років сумлінної служби» (далі - медаль) має вигляд чотирипроменевої зорі, в центрі якої зображено обладунок з арматурою з жовтого патинованого металу.

Зворотний бік медалі плоский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір медалі: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця медаль з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з поздовжніми смужками (зліва направо): малинового кольору - 11 мм, сірого кольору - 3 мм, малинового кольору - 2 мм, сірого кольору - 3 мм, малинового кольору - 2 мм, сірого кольору - 3 мм, малинового кольору - 11 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застілками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

Начальник Центрального управління розвитку	
---	--

**та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392**

**ЕСКІЗ
медалі «15 років сумлінної служби»**

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

**ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України**

ОПИС
медалі «10 років сумлінної служби»

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України - медаль «10 років сумлінної служби» (далі - медаль) має вигляд чотирипроменевої зорі, в центрі якої зображено обладунок з арматурою з білого металу затемненого методом патинування.

Зворотний бік медалі плоский.

Всі зображення - рельєфні.

Розмір медалі: висота - 40 мм (без вушка), ширина - 40 мм.

За допомогою кільця медаль з'єднується зі стрічкою, протягнутою через кільце і складеною вдвоє із загнутими біля кільця кутами.

Розмір колодки: довжина - 55 мм, ширина - 35 мм, довжина прямої лінії - 40 мм.

На зворотному боці стрічки у верхній частині - прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення медалі до однострою (одягу).

Стрічка медалі шовкова муарова з позовжніми смужками (зліва направо): малинового кольору - 11 мм, сірого кольору - 3 мм, малинового кольору - 7 мм, сірого кольору - 3 мм, малинового кольору - 11 мм.

Планка медалі - прямокутна металева пластинка, обтягнута стрічкою, як на медалі.

На зворотному боці планки металева прямокутна планка із двома застібками (цангами) для кріплення до однострою (одягу).

Розмір планки: висота - 9,5 мм, ширина - 35 мм.

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392

ЕСКІЗ
медалі «10 років сумлінної служби»

Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України

ПОЛКОВНИК	М. Олег
	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства оборони України 21 листопада 2022 року № 392

ОПИС

типового сертифіката до відомчої заохочувальної відзнаки Міністерства оборони України

Сертифікат до відзнаки Міністерства оборони України (далі - сертифікат) відповідає формату листа А4 (297 × 210 мм).

У верхній частині сертифіката наноситься зображення відповідної відзнаки.

Під зображенням відзнаки розташована полоса, на яку наноситься прізвище та ім'я нагородженого (ї).

Під полоєю розташований надпис у два рядки «НАГОРОДЖЕНО/ВІДЗНАКОЮ МІНІСТРА ОБОРОНИ УКРАЇНИ».

Під вищевказаним надписом вказується назва нагороди.

Під назвою нагороди, ліворуч розташовується надпис «МІНІСТР ОБОРОНИ УКРАЇНИ» та полоса під ним, на якій зазначається ім'я та прізвище Міністра оборони України.

Під назвою нагороди, праворуч розташовується надпис в два рядки: «НАКАЗ МІНІСТРА ОБОРОНИ УКРАЇНИ/ВІД _____ № ____». В нижньому рядку, у відповідних місцях зазначається дата та номер наказу Міністра оборони України щодо нагородження відзнакою Міністра оборони України.

Начальник Центрального управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України	
--	--

ПОЛКОВНИК

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392

ЕСКІЗ

типового сертифіката до відомчої заохочувальної відзнаки Міністерства оборони України

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України**

ПОЛКОВНИК

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392

ОПИС

футляра до відомчої заохочувальної відзнаки Міністерства оборони України

Предмет складається з двох частин - основи та кришки, яка відкривається догори та прикріплена до основи за допомогою двошарового корінця.

Розмір основи 125 мм × 90 мм × 17,5 мм; висота внутрішнього бортика основи 19 мм. Загальна висота основи з бортиком 21 мм.

Дно основи виклеєне крейдяним папером.

На дно предмета вкладається ложемент 117 мм × 82 мм, обклеєний бархатом темно-бордового кольору.

У верхній частині з тильної сторони подушки розташована петля із стрічки завширшки 6 мм темно-бордового кольору. З тильної сторони ложемент виклеєний крейдяним папером білого кольору.

На верхній кришці предмета по центру нанесено стилізоване зображення воєнного тризуба та двох схрещених між собою булав ударними частинами догори. Зображення нанесено фольгою сріблявого кольору. Розмір зображення - 41 мм × 41 мм.

Предмет має габаритні розміри (у закритому вигляді) 90 мм × 125 мм × 35 мм.

Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України

ПОЛКОВНИК

М. Олег

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
21 листопада 2022 року № 392

ЕСКІЗ

футляра до відомчої заохочувальної відзнаки Міністерства оборони України

**Начальник Центрального
управління розвитку
та супроводження
матеріального забезпечення
Збройних Сил України
полковник**

М. Олег